

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขการดำเนินงานโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย เพื่อศึกษาสาเหตุของปัญหาการดำเนินงานโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย และศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย ซึ่งการศึกษารั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย ผู้นำหมู่บ้าน ใน 8 อำเภอที่มีการดำเนินงานโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย จำนวน 8 อำเภอ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์ สรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขการดำเนินงานโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไป

1.1 กลุ่มเกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 53.8 อายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 38.1 การศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 79.2 มีรายได้ต่อเดือน 1,001 – 3,000 บาท ร้อยละ 48.3 อาชีพหลักทำนา ร้อยละ 74.6 มีพื้นที่ถือครอง 1 – 10 ไร่ ร้อยละ 45.3 มีสมาชิกในครอบครัว 4 คน ร้อยละ 44.0 มีโค-กระบือในครอบครอง 1 – 2 ตัว ร้อยละ 35.6 เจ้าหน้าที่ได้ออกมาตรวจติดตามงานโครงการ ธคก. 3 เดือนต่อครั้ง ร้อยละ 28.4 เมื่อโค-กระบือ ของโครงการ ธคก. ป่วยได้รับบริการรักษาจากอาสาปศุสัตว์ ร้อยละ 65.2 โดยเสียค่าใช้จ่ายในการรักษา 101 – 300 บาท ร้อยละ 59.4

1.2 กลุ่มผู้นำหมู่บ้าน ที่มีโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 92.9 อายุ 41-50 ปี ร้อยละ 47.6 การศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 50.0 สถานภาพของครอบครัวสมรสแล้ว ร้อยละ 97.6 ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับโครงการ ชคก. มานาน 1 ปี ร้อยละ 23.8 มีความคิดว่าโครงการ ชคก. ในหมู่บ้านของตนประสบความสำเร็จ ร้อยละ 73.8 และคิดว่าการดำเนินงานโครงการ ชคก. ในหมู่บ้านมีปัญหา ร้อยละ 70.2

1.3 กลุ่มเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับงานโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย ร้อยละ 90.0 อายุ 41-50 ปี ร้อยละ 40.0 การศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 70.0 สถานภาพของครอบครัวสมรสแล้ว ร้อยละ 90.0 รับราชการมานานกว่า 20 ปี ร้อยละ 55.0 ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับโครงการ ชคก. มานานกว่า 8 ปี ร้อยละ 50.0 มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานโครงการ ชคก. ในอำเภอของตนประสบความสำเร็จ ร้อยละ 85.0 และคิดเห็นว่าการดำเนินงานโครงการ ชคก. ในอำเภอของตนมีปัญหา ร้อยละ 80.0

2. สภาพทั่วไปของโค-กระบือที่เกษตรกรได้รับและต้องการให้ทางราชการจัดหาให้พบดังนี้

2.1. กลุ่มเกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับกระบือ ร้อยละ 66.1 สัตว์มีอายุ 13-24 เดือน (2 ปี) ร้อยละ 70.3 สัตว์ที่ได้รับมีน้ำหนัก 201-250 กิโลกรัม ร้อยละ 36.0 สัตว์ที่ได้รับยังไม่เจริญพันธุ์ ร้อยละ 54.2 สัตว์มีสภาพผอม ร้อยละ 61.5 สัตว์มีราคาประมาณ 5,000 บาท ร้อยละ 48.7 โดยเกษตรกรต้องการให้ทางราชการจัดหากระบือมาให้ ร้อยละ 61.4 สัตว์ควรมีอายุ 25-36 เดือน (3 ปี) ร้อยละ 40.3 สัตว์ควรมีน้ำหนัก 251-300 กิโลกรัม ร้อยละ 39.0 สัตว์ควรตั้งท้อง ร้อยละ 45.8 สัตว์ควรมีราคาตัวละ 10,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 62.3 และต้องการได้รับสัตว์รายละ 2 ตัว ร้อยละ 56.4

2.2 กลุ่มผู้นำหมู่บ้าน ที่มีโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับโค-กระบือมีอายุ 13-24 เดือน (2 ปี) ร้อยละ 57.1 สัตว์ที่ได้รับมีน้ำหนัก 101-150 กิโลกรัม ร้อยละ 29.8 สัตว์ที่ได้รับเป็นสาว ร้อยละ 46.4 สัตว์มีสภาพผอม ร้อยละ 58.3 สัตว์มีราคาประมาณ 5,000 บาท ร้อยละ 23.8 โดยผู้นำหมู่บ้านต้องการให้ทางราชการจัดหาโคมาให้เกษตรกร ร้อยละ 57.1

สัตว์ควรมีอายุ 25 – 36 เดือน (3 ปี) ร้อยละ 48.8 สัตว์ควรมีน้ำหนักมากกว่า 300 กิโลกรัม ร้อยละ 31.0 สัตว์ควรถั่งท้อง ร้อยละ 65.4 สัตว์ควรมีราคาตัวละ 10,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 72.6 และต้องการให้เกษตรกรได้รับสัตว์ร้อยละ 2 ตัว ร้อยละ 58.3

2.3 กลุ่มเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับโครงการธนาคาร โค-กระบือ เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ว่าเกษตรกรได้รับ โค-กระบือมีลักษณะทั่วไปพอใช้ได้ ร้อยละ 80.0 สัตว์มีอายุ 13 – 24 เดือน (2 ปี) ร้อยละ 85.0 สัตว์ที่ได้รับมีน้ำหนัก 101 – 150 กิโลกรัม ร้อยละ 50.0 สัตว์ที่ได้รับยังไม่เจริญพันธุ์ ร้อยละ 60.0 สัตว์มีสภาพผอม ร้อยละ 70.0 สัตว์มีราคาประมาณ 5,000 บาท ร้อยละ 40.0 โดยต้องการให้ทางราชการจัดหาโคมาให้เกษตรกร ร้อยละ 60.0 สัตว์ควรมีอายุ 25 – 36 เดือน (3 ปี) ร้อยละ 65.0 สัตว์ควรมีน้ำหนักมากกว่า 300 กิโลกรัม ร้อยละ 65.0 สัตว์ควรถั่งท้อง ร้อยละ 60.0 สัตว์ควรมีราคาตัวละ 10,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 85.0 และที่ต้องการให้เกษตรกรได้รับสัตว์ร้อยละ 2 ตัว ร้อยละ 60.0

3. ปัญหาการดำเนินงานโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย

3.1 กลุ่มเกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการธนาคาร โค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย จากแบบสอบถาม จำนวน 236 ชุด รวมทั้งการพบปะ พูดคุย สังเกต และสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับเกษตรกรรายอื่นๆ ใน 8 อำเภอที่มีโครงการ ชคก. ดำเนินการอยู่ สามารถสรุปปัญหาการดำเนินงานโครงการธนาคาร โค-กระบือ เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคายได้ดังนี้ 1. โค-กระบือ ที่ทางราชการนำมา แจกจ่ายให้เกษตรกรมีขนาดเล็กมาก มีสภาพผอม วยยังไม่เจริญพันธุ์ 2. เจ้าหน้าที่ไม่ได้ ติดตามตรวจเยี่ยมงานโครงการ ชคก. 3. ขาดสถานที่เลี้ยง ให้อาหารสัตว์ไม่เพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฤดูแล้ง 4. การเลี้ยงสัตว์ของโครงการ ชคก. ที่มีเพียงตัวเดียวและมี สภาพไม่สมบูรณ์เป็นปัญหา 5. ไม่ได้รับการสนับสนุนเวชภัณฑ์และและเมล็ดพันธุ์หญ้า จากทางราชการ

3.2 กลุ่มผู้นำหมู่บ้าน ที่มีโครงการธนาคาร โค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย จากแบบสอบถาม 84 ชุด รวมทั้งการพบปะ พูดคุย สังเกต และสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับผู้นำหมู่บ้านใน 8 อำเภอที่มีโครงการ ชคก. ดำเนินการอยู่ สามารถสรุปปัญหาการดำเนินงานโครงการธนาคาร โค-กระบือเพื่อเกษตรกร

ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย ได้ ดังนี้ 1. โคอ-กระป๋องที่ทางราชการนำมาแจกจ่ายให้เกษตรกรมีขนาดเล็กมาก วยยังไม่เจริญพันธุ์ เกษตรกรต้องใช้เวลาในการเลี้ยงหลายปี จึงจะผสมพันธุ์และให้ลูกได้ 2. เกษตรกรได้ขายโคอ-กระป๋องไปก่อนกำหนด เนื่องจากป่วยรักษาไม่หายหากเลี้ยงไว้จะทำให้ตายได้ 3. เจ้าหน้าที่ขาดการติดตามงาน 4. เกษตรกรขาดสถานที่เลี้ยงในฤดูแล้งหญ้าไม่เพียงพอ 5. เกษตรกรอพยพครอบครัวไปประกอบอาชีพที่อื่น 6. ทางราชการไม่ได้สนับสนุนเวชภัณฑ์ที่จำเป็นให้โคอ-กระป๋องของโครงการ ชคก.

3.3 กลุ่มเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้อง กับโครงการธนาคารโคอ-กระป๋อง เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย จากแบบสอบถามจำนวน 20 ชุด รวมทั้ง การพบปะพูดคุย สังเกตและสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับเจ้าหน้าที่ใน 8 อำเภอที่มีโครงการ ชคก. ดำเนินการอยู่ สามารถสรุปปัญหาการดำเนินงานโครงการธนาคารโคอ-กระป๋อง เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย ได้ดังนี้

3.3.1 โคอ-กระป๋องที่ทางราชการนำมาแจกจ่ายให้เกษตรกรมีขนาดเล็กมาก ไม่เหมาะใช้ทำพันธุ์ เป็นการสร้างภาระให้กับเกษตรกรและเจ้าหน้าที่เป็นอย่างมาก

3.3.2 เกษตรกรขายสัตว์โดยไม่แจ้งเจ้าหน้าที่และผู้นำหมู่บ้านทราบ

3.3.3 ทะเบียนสัตว์ไม่เป็นปัจจุบัน ขาดการรายงานลูกเกิดจากเกษตรกรและผู้นำหมู่บ้าน

3.3.4 ไม่มีเวชภัณฑ์สำหรับโครงการ ชคก. โดยเฉพาะ

3.3.5 อัตราค่าเลี้ยงเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ

3.3.6 ไม่มีงบประมาณในการดำเนินงาน

3.3.7 มีการเมืองเข้ามาแทรกในการคัดเลือกเกษตรกร

3.3.8 ขาดขวัญกำลังใจ

สรุป ผลการวิจัยปัญหาการดำเนินงานโครงการธนาคารโคอ-กระป๋องเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย จากประชากรทั้ง 3 กลุ่ม คือ

1. เกษตรกรขายโคอ-กระป๋องของโครงการ ชคก. ไปก่อนกำหนด
2. ทะเบียนสัตว์ของโครงการธนาคารโคอ-กระป๋อง เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริจังหวัดหนองคาย ไม่เป็นปัจจุบัน
3. เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ชคก. ขาดคุณสมบัติตามระเบียบของโครงการ

4. สาเหตุของปัญหาการดำเนินงานโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย

4.1 กลุ่มเกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย จากแบบสอบถาม จำนวน 236 ชุด รวมทั้งการพบปะพูดคุย สังเกต และสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับเกษตรกรรายอื่นๆ ใน 8 อำเภอที่มีโครงการ ธคก. ดำเนินการอยู่ สามารถสรุปสาเหตุของปัญหาการดำเนินงานโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย ได้ดังนี้ กรณีที่เกษตรกรต้องขายสัตว์ของโครงการไปก่อนกำหนด เนื่องจาก 1. โค-กระบือ ที่ทางราชการนำมาแจกจ่ายให้มีสภาพผอม เจ็บป่วย ขนาดเล็กไม่เหมาะสมที่จะใช้ทำพันธุ์ 2. ขาดสถานที่เลี้ยงในฤดูแล้งหญ้าไม่เพียงพอ และไม่มีที่เลี้ยงเป็นของตนเอง 3. ไม่มีแรงงานในการเลี้ยงดูเนื่องจากต้องอพยพครอบครัวไปประกอบอาชีพที่อื่น 4. เจ้าหน้าที่ไม่ได้ออกมาติดตามตรวจเยี่ยมงานโครงการ ธคก.

4.2 กลุ่มผู้นำหมู่บ้าน ที่มีโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย จากแบบสอบถามจำนวน 20 ชุด รวมทั้งการพบปะพูดคุย สังเกต และสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับเจ้าหน้าที่ใน 8 อำเภอที่มีโครงการ ธคก. ดำเนินการอยู่ สามารถสรุปสาเหตุของปัญหาการดำเนินงานโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคายได้ ดังนี้ 1. การที่เกษตรกรต้องขายสัตว์ของโครงการไปก่อนกำหนด เนื่องจากโค-กระบือที่ทางราชการนำมาแจกจ่ายให้มีสภาพผอม เจ็บป่วย ขนาดเล็กไม่เหมาะสมที่จะใช้ทำพันธุ์ จึงจำเป็นต้องขายสัตว์ออกไปเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายมากกว่านี้ 2. ขาดสถานที่เลี้ยงในฤดูแล้งหญ้าไม่เพียงพอ 3. เกษตรกรบางรายอพยพครอบครัวไปประกอบอาชีพที่อื่น จึงต้องขายสัตว์ไป บางรายไม่มีแรงงานที่จะเลี้ยง 4. เจ้าหน้าที่ไม่ได้ออกมาติดตามตรวจเยี่ยมงานโครงการ ธคก. 5. ไม่มีรายงานความก้าวหน้าของโครงการ ธคก. จากเกษตรกร 6. ไม่ได้รับการสนับสนุนด้านเวชภัณฑ์ เมล็ดหญ้าจากทางราชการ

4.3 กลุ่มเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย จากแบบสอบถามจำนวน 20 ชุด รวมทั้งการพบปะพูดคุย สังเกต และสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับเจ้าหน้าที่ใน 8 อำเภอที่มีโครงการ ธคก. ดำเนินการอยู่ สามารถสรุปสาเหตุของปัญหาการดำเนินงานโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย ได้ดังนี้ 1. กรณีที่เกษตรกรขาย

สัตว์ของโครงการไปก่อนกำหนด เนื่องจากโค-กระบือที่ทางราชการนำมาแจกจ่ายให้มีสภาพ
ผอม ขนาดเล็กมาก วัยยังไม่เจริญพันธุ์ ไม่เหมาะสมที่จะใช้ทำพันธุ์ 2. เกษตรกรและผู้นำ
หมู่บ้านไม่รายงานความก้าวหน้าของโครงการ ชคก. กรณีลูกเกิด กรณีเกษตรกรขายโค-
กระบือของโครงการออกไป และกรณีโค-กระบือตาย 3. ขาดงบประมาณสนับสนุนการ
ดำเนินงานในโครงการ ชคก. 4. การคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการไม่ดีพอ มีการเมือง
เข้ามาแทรก

**สรุป ผลการวิจัยสาเหตุของปัญหาการดำเนินงานโครงการธนาคาร โค-กระบือ
เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย**

1. สัตว์ที่ทางราชการนำมาแจกจ่ายให้เกษตรกรมีขนาดเล็กมาก วัยยังไม่เจริญ
พันธุ์ ไม่เหมาะสมใช้ทำพันธุ์ เป็นการสร้างภาระให้กับเกษตรกรและเจ้าหน้าที่เป็นอย่างมาก
2. เจ้าหน้าที่ขาดการติดตามงานโครงการ ชคก. และมีอัตรากำลังไม่เพียงพอ
3. การคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ชคก. ไม่ดีพอ

**5. แนวทางแก้ไขการดำเนินงานโครงการธนาคารโค-กระบือ เพื่อเกษตรกร ตาม
พระราชดำริ จังหวัดหนองคาย**

**5.1 กลุ่มเกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการธนาคาร โค-กระบือเพื่อเกษตรกร
ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย จากแบบสอบถาม จำนวน 236 ชุด รวมทั้งการพบปะ
พูดคุย สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับเกษตรกรรายอื่นๆ ใน 8 อำเภอที่มี
โครงการ ชคก. ดำเนินการอยู่ สามารถสรุปแนวทางแก้ไขการดำเนินงานโครงการธนาคาร
โค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคายได้ ดังนี้ 1. ให้ทางราชการจัดหา
โค-กระบือที่มีลักษณะเหมาะสมที่จะใช้ทำพันธุ์มาให้และให้มากกว่า 1 ตัว 2. ให้ทาง
เจ้าหน้าที่ออกมาตรวจเยี่ยมบ่อยๆ 3. ให้ทางราชการสนับสนุนเวชภัณฑ์และเมล็ดพันธุ์หญ้า**

**5.2 กลุ่มผู้นำหมู่บ้าน ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับโครงการธนาคาร โค-กระบือ
เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย จากแบบสอบถามจำนวน 20 ชุด รวมทั้ง
การพบปะพูดคุย สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับเจ้าหน้าที่ใน 8 อำเภอที่มี
โครงการ ชคก. ดำเนินการอยู่ สามารถสรุปสาเหตุของปัญหาการดำเนินงานโครงการธนาคาร
โค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคายได้ ดังนี้ 1. ให้ทางราชการจัดหา
โค-กระบือที่มีลักษณะเหมาะสมที่จะใช้ทำพันธุ์มาให้ และให้เกษตรกรรายละ 2 ตัว**

2. ให้ทางเจ้าหน้าที่ออกมาติดตามตรวจเยี่ยมและประชุมทุกเดือน 3. ให้ทางราชการสนับสนุนเวชภัณฑ์ที่จำเป็นและเมล็ดพันธุ์หญ้าแก่เกษตรกร 4. ให้ทางราชการจัดหาสัตว์ในพื้นที่

5.3 กลุ่มเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับโครงการธนาคารโค-กระบือ เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย จากแบบสอบถามจำนวน 20 ชุด รวมทั้งการพบปะพูดคุย สังเกต และสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับเจ้าหน้าที่ใน 8 อำเภอที่มีโครงการ ชก. ดำเนินการอยู่ สามารถสรุปแนวทางแก้ไขการดำเนินงานโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคายได้ ดังนี้

5.3.1 ทางราชการต้องไม่นำโค-กระบือที่มีลักษณะไม่เหมาะสมที่จะใช้ทำพันธุ์มาแจกจ่ายให้เกษตรกร โดยเด็ดขาด

5.3.2 จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ดำเนินการในโครงการ ชก. โดยเฉพาะค่าน้ำมันเชื้อเพลิงในการติดตามงาน

5.5.3 ให้ทางราชการสนับสนุนเวชภัณฑ์ที่จำเป็นและเมล็ดพันธุ์หญ้า ให้กับเกษตรกร

5.5.4 จัดอัตราค่าเลี้ยงเจ้าหน้าที่ให้เหมาะสมกับปริมาณสัตว์ของโครงการ ชก.

สรุป ผลการวิจัยแนวทางแก้ไขการดำเนินงานโครงการธนาคารโค-กระบือ เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย

1. กรมปศุสัตว์ต้องไม่นำโค-กระบือที่มีลักษณะไม่เหมาะสมที่จะใช้ทำพันธุ์มา ให้เกษตรกรในโครงการ ชก. โดยเด็ดขาด

2. เจ้าหน้าที่จะต้องออกติดตามตรวจสอบการดำเนินงานโครงการ ชก. ในพื้นที่ ที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกเดือน

3. การคัดเลือกเกษตรกรเพื่อเข้าร่วมโครงการ ผู้เกี่ยวข้องจะต้องทำการคัดเลือกให้ได้เกษตรกรที่มีความต้องการเข้าร่วมโครงการและมีคุณสมบัติอย่างแท้จริง

4 กรมปศุสัตว์ต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานในโครงการ ชก. โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายในการออกติดตามงาน

5 สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคายจะต้องให้ความสำคัญกับโครงการ ชก. โดยจัดอัตราค่าเลี้ยงเจ้าหน้าที่ให้เหมาะสมกับจำนวนสัตว์ของโครงการ ชก. ในแต่ละพื้นที่

6 ให้ทางราชการสนับสนุนเวชภัณฑ์ที่จำเป็นและเมล็ดพันธุ์หญ้า แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ชคก.

6. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ การดำเนินงานโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย

6.1 กลุ่มเกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย สามารถสรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ การดำเนินงานโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคายได้ ดังนี้

6.1.1. ให้ทางราชการจัดหาโค-กระบือที่มีลักษณะเหมาะสมที่จะใช้ทำพันธุ์มาให้และให้มากกว่า 1 ตัว

6.1.2 ให้ทางเจ้าหน้าที่ออกมาตรวจเยี่ยมบ่อย ๆ

6.1.3 ให้ทางราชการสนับสนุนเวชภัณฑ์ที่จำเป็นและเมล็ดพันธุ์หญ้า

6.2 กลุ่มผู้นำหมู่บ้าน ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย สามารถสรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ การดำเนินงานโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคายได้ ดังนี้

6.2.1 ให้ทางราชการจัดหาโค-กระบือที่มีลักษณะเหมาะสมที่จะใช้ทำพันธุ์มาให้ และให้เกษตรกรรายละ 2 ตัว

6.2.2 ให้ทางเจ้าหน้าที่ออกมาติดตามตรวจเยี่ยมและประชุมทุกเดือน

6.2.3 ให้ทางราชการสนับสนุนเวชภัณฑ์ที่จำเป็นและเมล็ดพันธุ์หญ้า

6.2.4 ให้ทางราชการจัดหาสัตว์ในพื้นที่

6.3 กลุ่มเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย สามารถสรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ การดำเนินงานโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคายได้ดังนี้

6.3.1. ทางราชการต้องไม่นำโค-กระบือที่มีลักษณะไม่เหมาะสมที่จะใช้ทำพันธุ์มาแจกจ่ายให้เกษตรกรโดยเด็ดขาด

6.3.2 จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ดำเนินการในโครงการ ชคก. โดยเฉพาะค่าน้ำมันเชื้อเพลิงในการติดตามงาน

6.3.3 ให้ทางราชการสนับสนุนเวชภัณฑ์ที่จำเป็นและเมล็ดพันธุ์หญ้า ให้กับ
เกษตรกร

6.3.4 จัดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ให้เหมาะสมกับปริมาณสัตว์ของโครงการ
ชกก.

สรุป ผลการวิจัยข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะการดำเนินงานโครงการธนาคารโค-
กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย

1. กรมปศุสัตว์ต้องไม่นำโค-กระบือที่มีลักษณะไม่เหมาะสมที่จะใช้ทำพันธุ์มา
ให้เกษตรกรในโครงการ ชกก. โดยเด็ดขาด

2. เจ้าหน้าที่จะต้องออกติดตามตรวจสอบการดำเนินงานโครงการ ชกก. ใน
พื้นที่ ที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกเดือน

3. แก้ไขระเบียบโครงการ ชกก. ในกรณีที่ระบุการให้บริการสัตว์รายละ 1 ตัว
เป็นจำนวนที่มากกว่า

4. กรมปศุสัตว์ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานในโครงการ
ชกก. โดยเฉพาะ เหมือนกันแผนงาน โครงการอื่นๆของกรมปศุสัตว์

6. ขอความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณเป็น
ค่าตอบแทนให้อาสาปศุสัตว์ช่วยติดตามและรายงานความเคลื่อนไหวของโครงการ ชกก.
ในหมู่บ้านของตน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขการดำเนินงานโครงการธนาคาร
โค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย สามารถนำประเด็นที่สำคัญมา
อภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาปัญหา การดำเนินงานโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร
ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย จากการศึกษาพบว่า ปัญหา สาเหตุ ที่เกิดขึ้นในการ
ดำเนินงานโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จังหวัดหนองคาย
เกิดจาก

1.1 เกษตรกรจำนวนมากได้ขายโค-กระบือ ของโครงการ ชกก. ก่อนครบ

กำหนดตามระยะเวลาของระเบียบโครงการ ชคก. โดยมีสาเหตุมาจากสัตว์ที่ได้รับมีขนาดเล็กมาก ไม่เหมาะสมที่จะใช้ทำพันธุ์ ต้องใช้เวลาในการเลี้ยงดูมากกว่าปกติและเป็นสาเหตุของการเจ็บป่วย เมื่อได้รับการรักษาหายแล้วสภาพร่างกายยังทรุดโทรม เกษตรกรจึงจำเป็นต้องขายสัตว์ออกไป เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายไปมากกว่านี้

ข้อเสนอแนะในกรณีนี้ คือทางราชการต้องไม่นำโค-กระบือ ที่มีลักษณะที่ไม่เหมาะสมสำหรับการขยายพันธุ์ ทั้งด้านอายุ ขนาด ราคา สภาพร่างกาย ไปแจกจ่ายให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบต้นทางจะต้องตรวจเช็คสัตว์ที่จะทำการส่งมอบให้เกษตรกรก่อนว่าได้ขนาดถูกต้องตามหลักวิชาการหรือไม่ถึงจะส่งมอบให้เกษตรกรปลายทาง

1.2 ทะเบียนสัตว์ไม่เป็นปัจจุบัน โดยมีสาเหตุมาจาก เจ้าหน้าที่ไม่ได้ออกติดตามงานโครงการ ชคก. อย่างต่อเนื่อง ขาดการรายงานลูกเกิด การตายของสัตว์ การรายงานเพื่อขออนุมัติจำหน่ายสัตว์ตามระเบียบออกจากบัญชี บางอำเภอมีอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่น้อยแต่มีสัตว์ของโครงการ ชคก. จำนวนมาก จึงไม่สามารถออกตรวจติดตามอย่างต่อเนื่องได้

ข้อเสนอแนะ ทางราชการควรจัดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ให้เหมาะสมกับจำนวนสัตว์ของโครงการ ชคก. ในแต่ละอำเภอให้เหมาะสมและจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานตามโครงการ ชคก. เป็นการเฉพาะ ชัดเจน จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ ชคก. จังหวัดหนองคาย พบว่า ผู้ที่มีบทบาทในการช่วยประสานงานการติดตาม ตลอดจนการรักษาพยาบาลสัตว์เบื้องต้นให้กับโค-กระบือของเกษตรกรคืออาสาปศุสัตว์ ดังนั้นหากทางราชการจัดหาค่าตอบแทนแก่อาสาปศุสัตว์ให้เป็นผู้ติดตาม รายงานความเคลื่อนไหวในด้านต่างๆของการดำเนินงานตามโครงการธนาคาร โค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ ระดับเบื้องต้นแล้วจะเป็นประโยชน์มากและจะสามารถแก้ปัญหาในการดำเนินงานโครงการ ชคก. ได้

กรมปศุสัตว์ควรจัดงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานโครงการ ชคก. หากกรมปศุสัตว์ไม่จัดงบประมาณเพื่อดำเนินการในโครงการ ชคก. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพร้อมที่จะให้การสนับสนุนงบประมาณและพร้อมรับโครงการธนาคาร โค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ ไปดำเนินการ

1.3 เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ชคก. ขาดคุณสมบัติตามคุณสมบัติของเกษตรกรที่สมควรได้รับความช่วยเหลือจากโครงการ ชคก. ตามระเบียบกรมปศุสัตว์ ว่าด้วย

2. ควรมีการศึกษาวิจัยว่าการให้ค่าตอบแทนอาสาสมัครเพื่อช่วยในการติดตาม
รายงานผลการดำเนินงานโครงการ ชคก. สามารถช่วยให้การดำเนินงานตามโครงการ
มีประสิทธิภาพ และประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY